

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus

registrikood: 90014030

**tänava/talu nimi, Keskväljak 5a
maja ja korteri number:**

linn: Kärdla linn

vald: Hiiumaa vald

maakond: Hiiu maakond

postisihnumber: 92413

e-posti aadress: arenduskeskus@hiiumaa.ee

veebilehe aadress: arenduskeskus.hiiumaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	15
Lisa 7 Laenukohustised	16
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	17
Lisa 10 Eraldised	17
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17
Lisa 12 Annetused ja toetused	19
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	19
Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	20
Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused	20
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 17 Tööjõukulud	21
Lisa 18 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditiitori aruanne	23

Tegevusaruanne

Aruandeperiood: 01.01.2023 - 31.12.2023

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse põhiülesanne on ettevõtjate, vabaihenduste ja kohaliku omavalitsuse nõustamine ja arendamine, sihtkoha turundamine ja arendamine ning maakonna arendustegevuste planeerimine ja elluviimine.

1. Juhtimine

Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus asutaja on Hiiumaa vald. Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline ja nõukogu koosneb viiest liikmest.

Sihtasutuse juhataja on alates 16.08.2021 Liis Lukas.

Sihtasutuse nõukogu esimees on alates 24.03.2023 Tiit Randmaa ning nõukogu liikmed on Margit Kääramees, Hergo Tasuja, Andrus Ilumets ning alates 15.02.2023 Toomas Saal.

Vahemikus 01.01.2023 - 31.12.2023 toimus 8 nõukogu koosolekut.

2. Projektid ja sihtfinantseeringuga kaetud tegevused

Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks (PATEE) programmi projekti „**Hiiumaa PATEE programm 2020-2023**“ raames viidi ellu kolme tegevussuunda, mille tegevustega panustati projektis seatud eesmärkide täitmisesse. Tegevussuundadeks oli noorte ettevõtlikkuse kasv, ettevõtjate konkurentsivõime kasv ja Hiiumaa tuntuse kasv elu-, ettevõtlus- ja külastussihtkohana. Projekti abikõlblikkuse algus ja lõpp oli 01.01.2020-31.12.2023, toetus summas 451 655 eurot ja omaosalus 56 029 eurot. Kokku tehti projektiperioodil tegevusi 537 684 euro ulatuses. 2023. aasta oli projekti viimane tegevuste elluviimise aasta ning 31.12.2023 seisuga lõppes projekti tegevuste elluviimine.

2021. aasta suvel esitas sihtasutus meetmesse „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise toetusmeede“ (PKT) projekti „**Hiiumaa konkurentsivõime tugevdamine ja turismisihtkoha aredamine**“. Projekt sai positiivse rahastusotsuse 24.09.2021. Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ja lõpp oli 01.09.2021-31.12.2023. Projekti eesmärk on tõsta Hiiumaa tuntust atraktiivse merelise sihtkohana nii Eestis kui Läänemere piirkonnas laiemalt, pikendada Hiiumaa turismihooaega ja edendada turismiettevõtluskeskkonda. Projekti toetus oli summas 444 073 eurot ja omaosalus 111 018 eurot. Kokku tehti projektiperioodil tegevusi 555 091 euro ulatuses. 2023. aasta oli projekti viimane tegevuste elluviimise aasta ning 31.12.2023 seisuga lõppes projekti tegevuste elluviimine.

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (EIS) rahastatava projekti „**Saare ja Hiiuma maakondade kui turismisihtkohtade koostööprojektid**“ (DMO II) elluviimine algas sügisel 2021. Projekt viidi ellu koostöös Saaremaa vallavalitsuse (Visit Saaremaa) ja SA Saare Arenduskeskusega. Projekti kogumaksumus oli 100 000 eurot ning omaosalus puudus. Projekti eesmärgiks oli Saare ja Hiiuma maakondade turismisektori rahvusvahelise konkurentsivõime kasvatamine eristumise ja külastaja vajadustele vastavate turismitoodete ja -teenuste väljaarendamise kaudu. Projekti tegevused lõppesid 31.10.2023.

2021. aasta juulis sai rahastuse projekt „**Lääne-Eesti biosfääri programmiala kui kestliku looduskasutusega ja rohemajandusega pilootala I etapp**“ Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) keskkonnaprogrammist. Projekti eesmärk oli Lääne-Eesti biosfääri programmialal luua piirkonnale sobilikud võimalused ja tingimused, kus kasutatakse ressursse tõhusalt, on välja töötatud piirkonnale sobilikud ringmajanduse mudelid ning kasutusele on võetud ringmajanduse põhimõtted. Projekti kogumaksumus oli 89 056 eurot, millest toetus oli 80 150 eurot ja omaosalus 8 906 eurot. Projekti kestvus oli 01.07.2021-31.12.2023. Projekti tegevused lõppesid 31.12.2023.

2023. aasta alguses rahuldab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS) turismisihtkohtade sihtfinanseerimise taotluse „Hiiu ja Saare maakonna rohesaared“ (DMO III etapp). Taotlus esitati koostöös Saaremaa vallavalitsuse (Visit Saaremaa) ja SA Saare Arenduskeskusega. Tegevuste elluviimise aeg oli 01.01.2023-31.12.2023. Tegevuste eesmärk oli ühiste sihtkoha turismivaldkonna arendustegevuste elluviimine. 2023. aasta taotluse eelarve oli kokku 367 079 eurot, millest 138 079 oli omapanus ja 229 000 sihtfinantseering. SA Hiiumaa Arenduskeskuse sihtfinantseering oli 2023. aastal kokku 89 244 eurot ning omapanus 43 500 eurot.

Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programmi (EVTP) raames nõustas Hiiumaa Arenduskeskus koostöös MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused alustavaid ja tegutsevaid ettevõtjaid ning viis ellu erinevaid ettevõtlusteadlikkuse tõstmise ja ettevõtlust soodustavaid tegevusi. 2023. aasta oli EVTP programmi viimane tegevuste elluviimise aasta.

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) rahastusel viidi läbi Hiiumaa vabaihenduste nõustamist ja arendamist puudutavaid tegevusi.

3. Maakondlikud arendustegevused

2023. aastal koordineeris sihtasutus Hiiumaal maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetme (MATA) ning kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) tegevusi. 2023. aastal koordineeris Hiiumaa Arenduskeskus Hiiumaa valla arengukava 2035+ muutmisprotsessi.

Maakondlike arendusülesannete täitmise käigus viidi läbi Hiiumaad turundavaid tegevusi ja osaleti erinevates projektides. 2023. aasta suvel avati turismiinfopunkt Kärkla keskväljakul ning pakuti terve suve vältel külastajatele asjakohast turismiinfot.

Hiiumaa sai 2020. aasta oktoobris Green Destinations TOP100 sihtkohtade hulka. 2023. aasta suvel sai Hiiumaa Green Destinationsi kuldtaseme sertifikaadi.

2023. aasta suvel loodi SA Hiiumaa Arenduskeskuse poolt Eesti Rahvuskultuuri Fondi allfondina Hiiumaa noorte stipendiumifond ning 2023. aasta sügisel anti välja esimene stipendium kõrgharidust omandavale Hiiumaa noorele.

2023. aasta 10. veebruaril allkirjastas Keskkonnaminister UNESCO Lääne-Eesti saarte biosfääriala uue programmdokumendi, mille koostamist juhtis Hiiumaa Arenduskeskus. Programmdokumendiga loodi biosfääri programmialale toimekeskused ning SA Hiiumaa Arenduskeskus sai Hiiumaa toimekeskuse rolli.

4. Koostöö võrgustike ja organisatsioonidega

SA Hiiumaa Arenduskeskus on MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused liige ja kuulub üle-eestilisse maakondlike arenduskeskuste võrgustikku, mille raames toimuvad regulaarsed kohtumised keskuste juhatajate, ettevõtluskonsultantide, vabaühenduste konsultantide ja piirkondlike regiooni ettevõtluskonsultantide vahel. Võrgustikus tegeletakse ühiste toodete ja teenuste arendamisega, töötajate koolitamisega ning valmistatakse ette ühiseid arendusprojekte.

Koostöös Hiiumaa vallaga viis Hiiumaa Arenduskeskus läbi ettevõtjatele ja vabaühendustele suunatud info- ning arendustegevusi. Koostööd tehti MTÜ Hiidlaste Koostöökoguga, Hiiumaa Ettevõtjate Liiduga, Töötukassa Hiiumaa osakonnaga ning Hiiumaa Ametikooliga.

5. Majandustegevus

2023. aasta tulu kokku oli 1 146 618 eurot, sellest mitmesugused toetused 1 010 149 eurot, turismiklastri liikmemaksud 21 646 eurot ja tulu majandustegevusest 92 212 eurot.

Tulu majandustegevusest moodustasid tulu ruumide üürist 52 531 eurot, tulu koolitustest 4905 eurot ja muud tulud 34 776 eurot. Turisminfopunkti puhastulu meenete müügist oli 965 eurot.

Aasta lõpu seisuga oli Vabrikuväljak 1 majas 15 üüriku, kellele oli välja üüritud 660 ruutmeetrit. Muud tulud moodustasid korteriühistute nõustamisest, konsultatsioonidest ja muudest teenustest.

2023. aasta kulud olid kokku 1 139 928 eurot, sellest tööjõukulud 329 986 eurot ja põhitegevuse tuleml oli 6 690 eurot.

6. Keskuse tegevus

Hiiumaa Arenduskeskus tegutseb aadressil Vabrikuväljak 1, Kärdla, kus asub sihtasutuse kontor sihtasutusele kuulavas büroohoones.

2021. aasta kevadel loodi sihtasutuse juurde turismiklaster. Turismiklaster on ühing, milles vabatahtlikult koondunud Hiiumaa turismivaldkonna ettevõtte teevad koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks. 31.12.2023 seisuga oli turismiklastri 6 võtmepaketi liiget, 34 põhipaketi liiget ja toetajaliikmeks on Hiiumaa vald.

Hiiumaa Arenduskeskuses töötas 31.12.2023 seisuga 11 töötajat, taandatuna täistööajale 9,97.

Aruandeperioodil liitus arenduskeskuse meeskonnaga sihtkoha turunduse ja arenduse koordinaator Joanna Elisabeth Viik, noorte ettevõtlikkuse koordinaatorina alustas Birgit Lukk ning Lääne-Eesti saarte biosfääri programmiala programmijuhina Toomas Kokovkin.

7. Kokkuvõte

Kokkuvõtvalt oli SA Hiiumaa Arenduskeskuse kuues tegutsemise aasta tegus. Tegevused viidi ellu planeeritud mahus ning mitmed mahukad Euroopa Regionaalarengu Fondi rahastatud projektid lõppesid. Edukalt viidi ellu mitmeid uusi maakonnale olulisi algatusi.

2024. aastal on väljakutseks Hiiumaa Arenduskeskusele üle antud maakondliku terviseedenduse ja ennetustöö valdkonna ülevõtmine vallalt. Lisaks Tervisekassa poolt tellitavate tegevuste haridusasutuste suunal käivitamine.

2024. aastal on oluline välja töötada pikema vaatega sihtasutuse rahastusplaan.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 162	3 683	2
Nõuded ja ettemaksud	124 800	102 308	3
Kokku käibevarad	125 962	105 991	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	444 546	485 544	5
Immateriaalsed põhivarad	2 416	9 664	6
Kokku põhivarad	446 962	495 208	
Kokku varad	572 924	601 199	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	68 938	65 917	7
Võlad ja ettemaksud	47 348	46 578	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	15 333	
Kokku lühiajalised kohustised	116 286	127 828	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	31 579	50 526	7
Eraldised	5 432	5 432	10
Kokku pikaajalised kohustised	37 011	55 958	
Kokku kohustised	153 297	183 786	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	417 413	407 275	
Aruandeaasta tulem	2 214	10 138	
Kokku netovara	419 627	417 413	
Kokku kohustised ja netovara	572 924	601 199	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	21 646	9 600	
Annetused ja toetused	1 031 795	707 068	12
Tulu ettevõtlusest	92 212	47 366	13
Muud tulud	965	396	
Kokku tulud	1 146 618	764 430	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-697 040	-382 574	14
Jagatud annetused ja toetused	-6 567	-1 060	15
Mitmesugused tegevuskulud	-57 545	-76 065	16
Tööjõukulud	-329 986	-260 044	17
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-48 246	-31 304	5;6
Muud kulud	-660	-109	
Kokku kulud	-1 140 044	-751 156	
Põhitegevuse tulem	6 574	13 274	
Intressitulud	115	13	
Intressikulud	-4 421	-3 128	
Muud finantstulud ja -kulud	-54	-21	
Aruandeaasta tulem	2 214	10 138	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	6 574	13 274	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	48 246	31 304	5,6
Kokku korrigeerimised	48 246	31 304	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-22 492	-37 194	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-14 562	16 470	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	0	-45 157	
Kokku rahavood põhitegevusest	17 766	-21 303	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-40 629	5
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	0	45 157	
Laekunud intressid	115	-8	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	115	4 520	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-18 947	-18 947	
Arvelduskrediidi saldo muutus	3 020	13 016	
Makstud intressid	-4 421	-3 128	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-54	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-20 402	-9 059	
Kokku rahavood	-2 521	-25 842	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 683	29 525	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-2 521	-25 842	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 162	3 683	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	407 275	407 275
Aruandeaasta tulem	10 138	10 138
31.12.2022	417 413	417 413
Aruandeaasta tulem	2 214	2 214
31.12.2023	419 627	419 627

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ja mida täiendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis (üldeeskirjas) sätestatud nõuded.

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud sihtasutuse tegevuse jätkuvusest. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, lähtudes soetusmaksumusest.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks nõuded ostjate vastu), lepingulisi õigusi vahetada teise osapoollega finantsvarasid potentsiaalselt kasulikel tingimustel.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava või saadava tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvarade edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui sihtasutus kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja selle ekvivalendina kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Rahavoogude arvestamisel kasutatakse kaudset meetodit, mille kohaselt aruandeperioodi kasumit korrigeeritakse mitterahaliste majandustehingute mõjuga, äritegevusega seotud varade ja kohustiste saldode muutusega ning investeerimis- või finantseerimistegevusest tulenevate rahavoogudega seotud tulude ja kuludega. Rahavood investeerimis- ja finantseerimistegevusest on kajastatud otsemeetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena kajastatakse sihtasutuse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid ostjate vastu. Nõuded ostjate vastu on bilansist hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Laekumata sihtfinantseerimisena kajastatakse nõue tekkepõhiselt kajastatud, kuid aruandekuupäevaks veel laekumata toetuste osas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsete põhivaradena kajastatakse vara, mida Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus kasutab põhikirjaliste ülesannete täitmisel või teenuste osutamisel ja mida ta kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta ning mille soetusmaksumus on alates 10 000 eurost.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse sõltuvalt kasulikust tööeast. Arvestust vara üle, mille maksumus on alla 10 000 eurot, peetakse bilansiväliselt.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10 000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned	kuni 50 aastat
Arvutustehnika	kuni 3 aastat
Sisutismööbel	kuni 10 aastat
Immateriaalne põhivara	kuni 4 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Finantskohustised

Finantskohustiseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruandes real intressikulud. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalised finantskohustised kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kui sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajalisteks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised võetakse arvele lühi- ja pikaajalise osana, lähtudes hinnangust nende realiseerumise tähtajale. Pikaajalisteks on eraldised, mille hinnanguline realiseerumise aeg on hiljem kui 1 aasta aruandekuupäevast.

Annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui: - sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel; ja - sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse tulud moodustavad põhiliselt toetused, sihtfinantseerimise lepingutest laekuv tulu ja projektide elluviimisest saadavad projektitoetused.

Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid (sh mitterahalisi annetusi ja toetusi) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o. kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud).

Teise osa sihtasutuse tuludest moodustab teenitud omatulu: üüritulu ja tulu osutatud mitmesuguste teenuste eest.

Tulu majandustegevusest kajastatakse teenuse osutamisel või kauba müümisel, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ja müügitulu ja tehinguga seotud kuludid saab usaldusväärselt mõõta.

Kulud

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse kulud on:

- 1) Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud - selliste projektidega otseselt seotud kulud, mida on finantseeritud sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.
- 2) Jagatud annetused ja toetused - aruandeperioodil kuluna kajastatud jagatud annetused, toetused.
- 3) Mitmesugused tegevuskulud - administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud
- 4) Tööjõukulud
 - a) palgakulu - aruandeperioodi eest arvestatud palgad, preemiad, puhkusetasud ja muud rahalised ja sõltumata sellest, kas need on väljamakstud või mitte.
 - b) sotsiaalmaksud - eelneval alakirjel loetletud tasudelt arvestatud sotsiaalmaksud ja ettevõtte poolt tasutav töötuskindlustusmaks.
- 5) Põhivara kulum ja väärtuse langus- materiaalselt põhivaralt arvestatud amortisatsioonikulu ja väärtuse langusest (allahindlustest ja/või mahakandmistest) tekkinud kulu.
- 6) Muud kulud - muud tekkivad kulud, sh. riigilõivud; makstud trahvid ja viivised; käibemaksudkulud nendes projektides, milles käibemaks on abikõlblik.

Seotud osapooled

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse majandusaasta aruandes Seotud osapooltena käsitletakse Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse nõukogu liikmeid, juhatuse liiget ja loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud äriühinguid ja mittetulundusühendusi.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Pangakontod	1 162	3 683
Kokku raha	1 162	3 683

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	9 732	9 732	
Ostjatelt laekumata arved	9 732	9 732	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	19 218	19 218	4
Muud nõuded	95 850	95 850	
Viitlaekumised	95 850	95 850	11
Ettemaksed	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	124 800	124 800	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	2 832	2 832	
Ostjatelt laekumata arved	2 832	2 832	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 436	5 436	4
Muud nõuded	91 675	91 675	
Viitlaekumised	91 675	91 675	11
Ettemaksed	2 365	2 365	
Tulevaste perioodide kulud	2 365	2 365	
Kokku nõuded ja ettemaksed	102 308	102 308	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	9 688	0	3 505	0
Üksikisiku tulumaks	0	5 015	0	4 795
Erisoodustuse tulumaks	0	106	0	96
Sotsiaalmaks	0	8 821	0	8 498
Kohustuslik kogumispension	0	310	0	243
Töötuskindlustusmaksed	0	622	0	574
Ettemaksukonto jääk	9 530		1 931	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19 218	14 874	5 436	14 206

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

								Kokku
	Maa	Ehitised	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
					Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2021								
Soetusmaksumus	326	251 521	0	0	300 426	5 824	306 250	558 097
Akumuleeritud kulum	0	-89 126	0	0	0	0	0	-89 126
Jääkmaksumus	326	162 395	0	0	300 426	5 824	306 250	468 971
Ostud ja parendused	0	6 638	28 168	5 823	0	0	0	40 629
Amortisatsioonikulu	0	-15 852	-7 136	-1 068	0	0	0	-24 056
Ümberliigitamised	0	300 426	0	5 824	-300 426	-5 824	-306 250	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	5 824	-300 426	-5 824	-306 250	-300 426
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	300 426	0	0	0	0	0	300 426
31.12.2022								
Soetusmaksumus	326	558 585	28 168	11 647	0	0	0	598 726
Akumuleeritud kulum	0	-104 978	-7 136	-1 068	0	0	0	-113 182
Jääkmaksumus	326	453 607	21 032	10 579	0	0	0	485 544
Amortisatsioonikulu		-24 040	-15 793	-1 165				-40 998
31.12.2023								
Soetusmaksumus	326	558 585	12 390	11 647	0	0	0	582 948
Akumuleeritud kulum		-129 018	-7 151	-2 233	0	0	0	-138 402
Jääkmaksumus	326	429 567	5 239	9 414	0	0	0	444 546

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2021		
Soetusmaksumus	24 160	24 160
Akumuleeritud kulum	-7 248	-7 248
Jääkmaksumus	16 912	16 912
Amortisatsioonikulu	-7 248	-7 248
31.12.2022		
Soetusmaksumus	24 160	24 160
Akumuleeritud kulum	-14 496	-14 496
Jääkmaksumus	9 664	9 664
Amortisatsioonikulu	-7 248	-7 248
31.12.2023		
Soetusmaksumus	24 160	24 160
Akumuleeritud kulum	-21 744	-21 744
Jääkmaksumus	2 416	2 416

Lisa 7 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	49 991	49 991			€STR+ 2,5 %	EUR	15.06.2024
Lühiajalised laenud kokku	49 991	49 991					
Pikaajalised laenud							
Investeeringislaen	50 526	18 947	31 579		3 kuu euribor+2,4%	EUR	06.08.2026
Pikaajalised laenud kokku	50 526	18 947	31 579				
Laenukohustised kokku	100 517	68 938	31 579				
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	46 970	46 970			+2,5%	EUR	14.05.2023
Lühiajalised laenud kokku	46 970	46 970					
Pikaajalised laenud							
Investeeringislaen	69 473	18 947	50 526		3 kuu euribor+2,4%	EUR	06.08.2026
Pikaajalised laenud kokku	69 473	18 947	50 526				
Laenukohustised kokku	116 443	65 917	50 526				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2023	31.12.2022
Ehitised	429 567	453 607
Kokku	429 567	453 607

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	15 279	15 279	
Võlad töövõtjatele	17 195	17 195	9
Maksuvõlad	14 874	14 874	4
Kokku võlad ja ettemaksed	47 348	47 348	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	21 902	21 902	
Võlad töövõtjatele	10 470	10 470	9
Maksuvõlad	14 206	14 206	4
Kokku võlad ja ettemaksed	46 578	46 578	

Lisa 9 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Töötasude kohustis	3 543	0
Puhkusetasude kohustis	13 652	10 470
Kokku võlad töövõtjatele	17 195	10 470

Lisa 10 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2022	Moodustamine/korrigeerimine	31.12.2023
Töösuhete lõppemise hüvitis	5 432	0	5 432
Kokku eraldised	5 432	0	5 432
Sealhulgas:			
Pikaajalised	5 432	0	5 432

	31.12.2021	Moodustamine/korrigeerimine	31.12.2022
Töösuhete lõppemise hüvitis	5 432	0	5 432
Kokku eraldised	5 432	0	5 432
Sealhulgas:			
Pikaajalised	5 432	0	5 432

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks								
Hiiumaa Vallavalitsus	0	13 400	0	0	-13 400	0	0	0
Riigi Tugiteenuste Keskus	-10 290	0	42 047	0	-31 757	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	-10 290	13 400	42 047	0	-45 157	0	0	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
PRIA LEADER	-11 189	0	30 944	0	-19 755	0	0	0
Rahandusministeerium	0	1 158	8 470	-1 158	-8 470	0	0	0
Riigi Tugiteenuste Keskus	-12 285	0	252 743	0	-303 363	0	-62 905	0
Hiiumaa Vallavalitsus	0	0	170 574	0	-170 574	0	0	0
Kodaniku ühiskonna Sihtkapital	0	0	16 410	0	-16 410	0	0	0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	-1 353	0	46 939	0	-60 750	0	-15 189	0
Saaremaa Vallavalitsus	0	0	16 279	0	-29 860	0	-13 581	0
SA Keskkonna Investeeringute Keskus	0	0	39 399	0	-24 066	0	0	15 333
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	0	0	17 000	0	-17 000	0	0	0
SA Innove	0	0	9 833	0	-9 833	0	0	0
Swedbank AS	0	0	630	0	-630	0	0	0
Eesti Rahvakultuurifond	0	0	1 200	0	-1 200	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-24 827	1 158	610 421	-1 158	-661 911	0	-91 675	15 333
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-35 117	14 558	652 468	-1 158	-707 068	0	-91 675	15 333

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Rahandusministeerium	0	0	8 481	0	8 481	0	0	0
Riigi Tugiteenuste keskus	-62 905	0	180 310	0	117 405	0	0	0
Rgionaal- ja PM ministeerium	0	0	391 843	0	448 407	0	-56 564	0
Hiiumaa Vallavalitsus	0	0	174 679	0	174 679	0	0	0
Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital	0	0	34 088	0	34 088	0	0	0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	-15 189	0	69 442	0	54 253	0	0	0
Saaremaa Vallavalitsus	-13 581	0	118 375	0	112 905	0	-8 114	0
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	0	15 333	7 442	0	53 947	0	-31 172	0
Swedbank AS	0	0	630	0	630	0	0	0
Kliimaministeerium	0	0	22 000	0	22 000	0	0	0
Siseministeerium	0	0	5 000	0	5 000	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-91 675	15 333	1 012 290	0	1 031 795	0	-95 850	0
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-91 675	15 333	1 012 290	0	1 031 795	0	-95 850	0

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 031 795	661 911
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	45 157
Kokku annetused ja toetused	1 031 795	707 068
sh eraldi riigieelarvest	169 107	192 627
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	95 000	96 556

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Koolitusteenused	4 905	1 730
Üür ja rent	52 531	40 422
Muu toodete ja teenuste müük	34 776	5 214
Kokku tulu ettevõtlusest	92 212	47 366

Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2023	2022
Transpordikulud	-23 092	-7 278
Üür ja rent	-3 156	0
Mitmesugused bürookulud	-76 404	-82 709
Uurimis- ja arengukulud	-90 826	-120 656
Lähetuskulud	-7 596	-2 400
Koolituskulud	-66 123	-35 892
Koolituste ja ürituste läbiviimise kulud	-92 917	-133 639
Reklaami ja turunduskulud	-336 926	0
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-697 040	-382 574

Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2023	2022
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	-1 000	-1 000
Ühendus Kodukant MTÜ	-20	0
Eesti Rahvaülikoolide Liit	-40	-40
MTÜ Hiidlaste koostöökogu	-25	-20
Föderverei European Route Of lighthouses liikmemaks	-482	0
Noorte Stipendiumifond	-5 000	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	-6 567	-1 060

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Energia	-22 514	-21 670
Elektrienergia	-6 067	-8 832
Soojusenergia	-16 447	-12 838
Veevarustusteenused	-591	-547
Mitmesugused bürookulud	-30 792	-44 656
Lähetuskulud	-522	-2 367
Koolituskulud	-317	-1 074
Hoone remondikulud	-2 453	-2 819
Inventar	-356	-2 932
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-57 545	-76 065

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	-220 718	-172 473
Sotsiaalmaksud	-83 237	-65 220
Töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	-25 606	-22 351
Muud	-425	0
Kokku tööjõukulud	-329 986	-260 044
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	10	9

Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2023	2022
Arvestatud tasu	32 219	23 400
Isikliku sõiduauto hüvitis	501	1 146

Sihtasutuse asutaja on Hiiumaa Vallavalitsus.

Aruandeperioodil on juhatusele arvestatud tasusid brutosummas 32 219 eurot ja isikliku sõiduauto hüvitist 501 eurot. Aruandeperioodil tehtud tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende pereliikmete ja nende valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtetega vastavad õigusaktidele, sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või raamatupidamiskohuslase üldistele nõuetele või turutingimustele. 2023. aastal oli tekkepõhiselt kajastatud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtjate saadud toetusi summas 174 679 eurot. Toetused on kajastatud aruande lisa 11 ja 12.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.04.2024

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus (registrikood: 90014030) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LIIS LUKAS	Juhatuse liige	25.04.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2023 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta aasta kohta ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot. Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknab raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas sihtasutust likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust sihtasutuse

suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

25. aprill 2024

Kersti Ruut

Vandeaudiitori number 604

Ruut & Partnerid Audiitorbüroo OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 283

Kasesalu 12, 76505 Saue linn

Harjumaa

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus (registrikood: 90014030) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI RUUT	Vandeaudiitor	25.04.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah